

ΤΟ ΚΡΟΚΥΛΕΙΟ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΡΟΚΥΛΙΩΤΩΝ
“Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ”

Είμαστε εις το «εμείς» και όχι εις το «εγώ». Και εις το εέχεις να μαθαύμεν γνώσην αν θέλωμεν να φτιάσωμεν χωρίου, να ζήσωμεν όλοι μαζί.

123

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 122 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2011 • Τηλ. & Fax: 210 7654 555 • ΓΡΑΦΕΙΑ: Λ. ΚΑΡΕΑ 106, Τ.Κ.: 162 33
www.krokilio-makriyannis.gr • e-mail: katafygio@krokilio-makriyannis.gr, syllologos@krokilio-makriyannis.gr

Τον ηλιο τον σταμάτησα, λίγο να τον ρωτήσω, για μιαν αγάπη μου παλιά, μπας και τη συναντήσω. Αυγέρος

ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΕΙΑ 2011

Πολιτισμός για όλους με Οικονομία

Η φετινή χρονιά μας φέρνει μία πρωτόγυνη οικονομικά κρίση για τη χώρα, μέσα στην οποία τα Μακρυγιάννεια 2011 κολούνται να προσφέρουν, διατηρώντας το πνεύμα, τη λάμψη και την ποιότητά τους.

Η παράδοση του θεορου είναι μεγάλη και ξεκινάει από 1975, φιλοξενώντας αξιολογά πολιτιστικά γεγονότα μεγάλης εμβέλειας. Ενδεικτικά αναφέρουμε την Ηλέκτρα του Σοφοκλή το 1977, τον Καραγκιόζη του Σπαθάρη το 1979, την συναυλία του Χρήστου Λεοντή το 1983, το κορυφαίο παγκοσμίως αυγοκροτήμα μπαλέτου των μπολάρι το 1991, την παράσταση του Χρήστου Καλαβράζου 1999, το σύγχρονα μπαλέτο της Λιας Απαστολοπούλου το 2003 και τον Διονύση Σαββόπουλο το 2007. Γεγονότα που έστρεψαν το ενδιαφέρον της ευρύτερης περιοχής προς το χωριό. Παράλληλα για τις ανάγκες των Μακρυγιάννεων δημιουργούνται στο χωριό, το εντευκτήριο Λιβάδι, το μουσείο λαϊκής τέχνης και το παζάρι των γυναικών που συνεχίζουν από κληρονομιά στους νεότερους, να λειτουργούν έως σήμερα. Το μεγαλύτερα κέρδος όλων, υπήρξε η Κροκούλιωτη καλλιτεχνική δημιουργία. Ενδεικτικά αναφέρουμε το χορευτικό, την χωραδία, και το θεατρικό, που έδωσαν τις «δικές μας» παραστάσεις, και συνέδεσαν άρρηκτα τον θεορού με τους ανθρώπους του χωριού και του Συλλόγου. Τα πάντα προοδευτικά Μακρυγιάννεια, προβάλουν τις δυνατότητες του τόπου με το Α' ανοπτυξιακό συνεδρίου των χωριών της Β.Δ. Δωρίδας το 1987 και με πλήθος άλλων ομιλιών και δραστηριοτήτων. Το βάρος της διοργάνωσης πέφτει κυρίως στις πλάτες του Συλλόγου που βρίσκεται όμως πολύτιμη βοήθεια στην κοινότητα του χωριού και αργότερα στον Δήμο.

Κρατώντας την ίδια ιστορική του πορεία, ο Σύλλογος έρχεται και φέτος να παρουσιάσει ένα πλούσιο πρόγραμμα που περιλαμβάνει μουσική, ζωγραφική, φωτογραφία, ομιλίες, ορειβασία, παιδική δημιουργία, γλέντι και πολλά άλλα. Επιδιώκοντας την μαζική συμμετοχή, προσπαθεί να επιτύχει εκδηλώσεις που συνδυάζουν χαμηλό κόστος με αξιόλογο περιεχόμενο. Οι συνεργασίες για το σκοπό αυτό είναι καθοριστικές. Η τοπική αυτοδιοίκηση θα είναι παρούσα, με τον Δήμο Δωρίδας να συμβάλει οικονομικά, και το Τοπικό Συμβούλιο να φρουντίσει για την ευπρέπεια των χωρών και να προσφέρει πολύτιμη οργανωτική βοήθεια. Υπάρχει επίσης στενή συνεργασία με τον Σύλλογο Πενταγιώτων για την πραγματοποίηση κοινής εκδήλωσης.

Στην καρδιά των εκδηλώσεων η συναυλία του Λάκη Χαλκιά το βράδυ της 14ης Αυγούστου, αναμένεται να προσέλκυσε πλήθος χωριανών και επισκεπτών. Τραγούδια έντεχνα και παραδοσιακά από την μεγάλη φωνή του Ηπειρώτη καλλιτέχνη θα κατακλύσουν το στο σχολείο. Ο Λάκης Χαλκιάς προέρχεται από την μεγάλη μουσική οικογένεια των Χαλκιάδων, και έχει αφήσει έντονα το στίγμα του τώσο στο έντεχνο τραγούδι όπως τα έργα του Μαρκόπουλου, όσο και στο δημοτικό τραγούδι. Η συμμετοχή του Δήμου είναι καθοριστική για την πραγματοποίηση αυτής της βραδιάς αφού θα καλύψει την αμαβίη του καλλιτέχνη. Η εισόδος θα είναι στη συμβολική τιμή των 5€, προκειμένου να καλυφθούν υπόλοιπο έξοδα όπως ηχητικά, διανυκτερεύσεις κλπ.

Το σχολείο μεταμορφώνεται σε ένα μεγάλο εκθεσιακό χώρο. Εκτός των λαογραφικών εκθεμάτων του μουσείου, ο επισκέπτης θα γνωρίσει το αξιόλογο έργο ενός μέλους του Συλλόγου, της ζωγράφου και σιγογράφου κ. Μαρίας Νικολοπούλου - Γενετζάκη. Σπάνια φωτογραφικά υποκουμέντα που μαζεύει ο Παρασκευάς Μπακαρέζος από σπίτια του χωριού θα παρουσιάστουν στον ίδιο χώρο. Τα εγκαίνια θα πραγματοποιηθούν στις 12 Αυγούστου στο σχολείο και θα ακολουθήσει μπουφές. Προηγουμένως θα τιμη-

θεί ο Στρατηγός Μακρυγιάννης με δοξολογία και κατάθεση στεφάνων στο σύγαλμα. Το ίδιο βράδι, ο Πρόεδρος του Συλλόγου εποιημένη μια βραδιά με εκπλήξεις που ενδιαφέρουν όλους τους Κροκούλιωτες.

Το «Λιβάδι» φιλοδοξεί ειφέτος να διεκδικήσει τον τίτλο του πολυχώρου, φιλοξενώντας πλήθωρα εκδηλώσεων. Γεύσεις και μυρωδιές θα έχουν την τιμητική τους στις γευστικές δημιουργίες των γυναικών στις 11 Αυγούστου. Στις 13 Αυγούστου, μία μουσική κομπανία αποτελούμενη από μπουζούκι, βιολί, κιθάρα και κρουστά θα προσφέρει μία λαϊκή βραδιά με πολύ χορό και γνήσιο τραγούδι. Η παράσταση αυτή θα γίνει με τα ηχητικά του Συλλόγου. Την επόμενη ημέρα, ομάδες, μικρών και μεγάλων θα διαγωνιστούν σε ένα πρωτότυπο παιχνίδι γνώσεων που αφορούν το χωριό ελλιζόντας να κλέψει τις εντυπώσεις και να οκορπίσει γέλιο και πολύτιμες γνώσεις μαζί. Ανήμερα της Παναγίας, ο χώρος θα γεμίσει παιδικές φωνές που θα παρουσιάσουν περήφανα τις θεατρικές τους ικανότητες. Το καλοκαιρινό θεατρικό εργαστήριο του Συλλόγου θα παρουσιάσει το αποτέλεσμα της εβδομαδιαίας προσπόθετικής του με τις οδηγίες της δασκάλας του Μαρίανας Κουτουλά.

Μετά την περσινή επιτυχία που είχε η πεντοπορία Βουνού στη διαδρομή Κροκούλιο - Ξηροβούνι - Πραττά Λάκκο, επαναλαμβάνεται με την συμμετοχή και του Συλλόγου Πενταγιώτων. Ετοι μεφέτος θα μπάρευν δύο ομάδες που θα ξεκινήσουν από Κροκούλιο και Πενταγιόν αντιστοιχά με οκοπό να συναντηθούν στο Ξηροβούνι. Μετά το τέλος της διαδρομής θα υπάρχει κέρασμα, ξεκούραση και κουβέντουλα στην πλατεία της Πενταγιών. Αρχηγοί των δύο ομάδων θα είναι ο Θέμης Πολυζώνης και ο Γιώργος Παπαγεωργίου.

Μεγάλο ιστορικό ενδιαφέρον θα έχει βθότα στο Αβορίτι, το πρώι της 13ης Αυγούστου που θα δώσει την ευκαιρία να γνωρίσουμε τον τόπο γέννησης και το σπίτι του στρατηγού Μακρυγιάννη. Όσοι έχουν ποδήλατα θα ξεκινήσουν από την πλατεία. Είναι μια ευκαιρία να εισάγουμε το ποδήλατο στο Κροκούλιο. Οι υπόλοιποι θα βρεθούν είτε με αυτοκίνητα είτε σε παρέα με τα πόδια στον Αβορτάκαμπο. Ακολουθεί το μάθημα φηφιδωτού στην πλατεία για όλα τα παιδιά, που θα συνεχίσουν να ανακαλύπτουν μία ιδιαίτερα φυχαγωγική δημιουργία. Το απόγευμα της ίδιας ημέρας θα γίνουν αθλητικοί αγώνες. Τα αγωνίσματα της αντοχής και του λιθαριού που έχουν καθιερώσει μία ιδιαίτερη παράδοση στα Μακρυγιάννεια, συμπληρώνοντας διασκεδαστικές τασσούμαδρομίες.

Δεν αποκλείεται να υπάρξουν μικρές τροποποιήσεις στο πρόγραμμα για την βελτίωσή του. Η τελική του μορφή θα είναι έτοιμη τις προσεχείς ημέρες, και θα προβληθεί από σχετική αφίσα στα γύρω χωριά αλλά και στο ίντερνετ.

Εθελοντισμός

Πλην της συναυλίας του Λάκη Χαλκιά στην οποία θα υπάρξει μία συμβολική είσοδος, όλες οι υπόλοιπες εκδηλώσεις προφέρονται δωρεάν προκειμένου ο κόσμος να τις αγκαλιάσει και να τις στηρίξει. Για το φιλόδοξο αυτό πρόγραμμα ο Σύλλογος θα απτηριχθεί και πάλι στον εθελοντισμό των μελών του. Αναλυτικά ζητάμε:

Προσφορές για το παζάρι, χειροποίητα ή άλλα πριούντα που μπορούν να διατεθούν (π.λ. Μπακαρέζος Ελένη τηλ. 6947 565 377, Πλανητή Βάσον τηλ. 6944 424 127)

Χορηγίες για την λαχειόφόρο αγορά, όλως προϊόντα ή παροχή υπηρεσιών (π.λ. Σωτηριάδη Ιωάννα τηλ. 6944 189 466)

Εξοπλισμό καταστημάτων για το Λιβάδι όπως φωτιστικά, απορρυπαντικά, ποτήρια, χαρτικά, ποτά κλπ (Σαΐτης Π. Κωστας τηλ. 6932 224 030)

Νέες και νέους για να βοηθήσουν για τη θεση του bar και του dj στο Λιβάδι. (πληρ. Γραββάνης Βαγγέλης τηλ. 6977 305 956)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΤΑΜΟΙ

Η Ντίνα Ράπτη και ο Νίκος Βλάχος παντρεύτηκαν στις 28 Μαΐου 2011 στον Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου Άγων Ιλισίων.
Το Δ.Σ. τους εύχεται να ζήσουν με υγεία και χαρές.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο Μπρούμας Μιλτιάδης και η Βάσω Κουλέτα απέκτησαν κοριτσάκι στις 23 Ιανουαρίου 2011.
Η Γιάννα Αθανασόπουλος και ο Ηλίας Χριστοφίλοπουλος απέκτησαν αγόρακι στις 9 Απριλίου 2011.
Ο Σπυρος Σπαής και η Παπαδάτου Εφη απέκτησαν κοριτσάκι στις 30 Μαΐου 2011.
Το Δ.Σ. εύχεται να τους ζήσουν τα νεογέννητα.

ΠΕΝΩΗ

Ο Γεώργιος Αθ. Αθανασόπουλος απεβίωσε στις 30 Μαΐου 2011. Ήταν φίρος ακολουθίας και η ταφή έγινεν στο κοινωπόριο του δ. Βάρηνα.
Ο Ηλίας Γ. Σκούρας απεβίωσε στις 11 Απριλίου 2011. Ήταν φίρος ακολουθίας και η ταφή έγινεν στο Κροκύλιο.
Το Δ.Σ. εκφράζει τα αιλυμποτήρια του στις νικογένειες των εκλιπόντων.

Ηλίας Γ. Σκούρας

ΗΛΙΑΣ Γ. ΣΚΟΥΡΑΣ
Στις 11/4/2011, απεβίωσε στο Κροκύλιο ο Ηλίας Γ. Σκούρας, εντελώς ξαφνικά, αλλά όπως ήθελε ύψιστος, περήφανας με το κεφάλι ψηλά, όπως ακριβώς παρευτήκε σε όλη την τη βίωσή του, και εκδύστηκε την επαυμένη στο χωρίο. Γεννήθηκε στο Κροκύλιο το 1926, όπου και ζήσε τα νεανικά τα χρόνια. Με τανάστευσε στον Καναδά και εργάστηκε για πολλά χρόνια, όπου και προκαθε, για να επιστρέψει στο χωρίο του, το υπόσημο υπεραγαπητό.
Ήταν ήρεμος και γλυκός ανθρώπος, διακρίνοταν για την ευθύτητο, την καλοσύνη, τη συμπόνια και την ταπετσιφρωσύνη του χαρακτήρα του. Ήταν ιδιαίτερα εργατικός και καλός σικουγνεάρχης. Παντρεύτηκε την Ελένη Κ. Ψευτή και απέκτησε δύο παιδιά και τέλος ευγόνια.
Εφυγε από τη ζωή ευτυχισμένος και ευχαριστημένος. Μακάρι η ψυχή το να είναι αναπομπένη και ελαφρύ το χωρίο του χωριού του που τον ακεπάζει.

Ηλίας Γ. Σκούρας

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η οικογένεια του εκλιπόντος, Ηλία Γ. Σκούρα, θέλει να ευχαριστήσει θερμά, δύο φορές παρεμφέρησαν και συμπαραστάθηκαν στο βαρύ μας πένθος, χωριανού και φίλους.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Για τις ανάγκες του Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου Κροκύλειου

Στη μνήμη της Παγώνη Βιολέτας πρόσφεραν αντί στεφάνου:

Οικογ. Γεωργίου Π. Γραββάνη	100,00 €
Οικογ. Νικόλαου Τ. Παγώνη	50,00 €
Οικογ. Αθανασίου Γ. Παγώνη	50,00 €
Οικογ. Παρασκευα Γ. Γραββάνη	100,00 €
Οικογ. Βαγγέλου Γ. Γραββάνη	100,00 €
Παλικατσικίδη οιδαύ Φρύνης 9	60,00 €
Οικογ. Νικόλαου Μ. Κυβαζού	50,00 €
Οικογ. Γεωργίου Μ. Κυβαζού	50,00 €
Πάδιας Ιωάννης	50,00 €
Σαρόκου Ντίνα	50,00 €
Ιανηγή Κυβαζού	50,00 €

Στη μνήμη Ηλία Σκούρα πρόσφεραν αντί στεφάνου:

Αυγερόπουλος Νικόλαος του Γεωργίου 50,00 €

Ντασσασηνη Χρυσούλα του Φιλίππου 50,00 €

Κοντοχρήστας Αθανάσιος του Βασιλείου 50,00 €

Επίσης για τις ανάγκες του Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου Κροκύλειου πρόσφεραν:

Ο Αναγνωστόπουλος Νικόλαος, πρώην ιεροφάλτης 35,00 €

Η Αννα Βλασίου 50,00 €

Το Εκκλησιαστικό συμβούλιο, ευχαριστεί θερμά όλους τους προσφέροντες.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Στη μνήμη της Παγώνη Βιολέτας, αντί στεφάνου, πρόσφερε στη μνήμη της Σκούρα Ηλία πρόσφεραν για τους ακοπούς του συλλόγου:

130 δαλ Καντάδα

Αγιουλά και Γεώργιος Καλμανής 50,00 €

Αστρινά και Ιωάννης Μαγούλας 50,00 €

Στη μνήμη Γεωργίου Αθανασόπουλου ο πατέρας του Θανάσης Αθανασόπουλος και ο σύζυγός του Κώστας Αθανασόπουλος πρόσφεραν για τους ακοπούς του συλλόγου 500,00 €

Το Δ.Σ. του Συλλόγου ευχαριστεί όλους για την προσφορά τους.

ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Από τον εκπρόσωπο του χωριού μας λάβαμε και δημοσιεύσαμε την ανακοίνωση που ακολουθεί. Ακομα θέλουμε να πρινθείσουμε ότι ο εκπρόσωπος κ. Δημήτριος Αθ. Μπαρμπούτης μας πληροφόρησε στις καθαρίστηκε στο δρόμος προς τη Παναγία κάνοντας έτσι ευκαλότερη τη προσβαση στα αραπέδια.

«Σε μια προσπάθεια που ξεκίνησε για τον καθαρισμό και την ευαίσθητη της Νεκροταφείου μας πριν τα Πάσχα καθαρίστηκες, βάψιμο μέσα έξω η εκκλησία, παποθετήσαν παγκάκια στον κεντρικό διάδρομο, κλάδευσαν και καθάρισαν από τα χάρτα και τα ζερά καπαρίσια συντος του Νεκροταφείου, άρριστες να αλοκηρώνεται και με την διάνοιξη της κεντρικής εισόδου έτσι ώστε να μπορεί ο κάθε ένος που θέλει να εκτελεί εργασίες να μεταφέρει τα υλικά του σαν ποιο κοντά γίνεται στο εσωτερικό του Νεκροταφείου, παραμένει ενα πρόβλημα με την μητρότοιχη στο κάτω μέρος το οποίο συντομά θα λυθεί και αυτό.»

Σ αυτή την εθελοντική προσπάθεια που μετά χαράς βρήκαν ανταπόκριση από πολλούς χωριστικούς μας, που βρίσκονται αυτό το διάστημα στο χωρίο μας θέλω να ευχαριστήσω τα

Εκκλησιαστικό συμβούλιο για την υπομοράσταση αλλά και την πρωτηκή έργασία που συνέβαλε για να αλοκηρωθούν οι ξαρούσες.

Προσφέρειν την εθελοντική τους έργασία στη:

Γεώργιος Μπαρμπούτης Νικόλαος Βελλής Δημήτριος Ευ. Μπαρμπούτης

Βασίλειος Κριτσάς Αθανάσιος Καρκαβίτσας Ιωάννης Δημ. Μπαρμπούτης

Κωνσταντίνος Τομαής Γεωργία Παγώνη Γιακατερίνη Βελλή

Βασιλίκη Μπαρμπούτη

Επίσης βοήθησαν οικονομικά για τη δαπάνη της κεντρικής εισόδου αλλά και για την επιδόρθωση του μαντρόπαχου στα χαλασμένα σημεία σι παρακάτω:

Βάρσος Γεωργίας 50 ευρώ Αυγέρος Αυγερόπουλος 50 ευρώ

Κρίτσας Βασιλείος 50 ευρώ Μπαρμπούτης Αθ. Δημήτριος 50 ευρώ

Μπαρμπούτης Δημ. Ιωάννης 50 ευρώ Μπαρμπούτης Δημ. Ευθύμιος 50 ευρώ

Χαραλαμπόπουλος Δημήτριος 50 ευρώ Ψέυτης Νικόλαος 50 ευρώ

Καρκαβίτσας Αθανάσιος 20 ευρώ Ράμπας Ιωάννης 20 ευρώ

Επίσης τα οικοδομικά υλικά ήταν προσφορά του Ευθύμιου Σπυρόπουλου.»

ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ

Το Δ.Σ. με αιφορμή κάποιες περιεργείς ιδέες που μάθαμε σχετικά με τη δυνατότητα άρεσης επίσκεψης-βόλτας στο καταφύγιο αισθάνεται την υποχρέωση να δηλώσει ότι κρειαζεται η αισθητή προστασία του μέτρου. Πιο συγκεκριμένα: Το μέλος του Δ.Σ Κωνσταντίνος Αυγερόπουλος που είναι ο υπεύθυνος για το καταφύγιο δεν είναι υπάλληλος και κατά συνέπεια μπορεί μερικές φορές να μην είναι άμεσα διαθέσιμος. Όποιος θέλει να επισκεφθεί το καταφύγιο πρέπει να συνεννοείται κάποιο τύλογο διάστημα πριν την επίσκεψη. Επίσης οι επισκέπτες έχουν υποχρέωση να αποκομίζουν τυχόν κόπελλα καφέ και να αφήνουν το καταφύγιο καθαρό.

ΤΟ ΚΡΟΚΥΛΕΙΟ

Τριμήνη Έκδοση του Συλλόγου
Κροκύλιων
"Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ"

ΓΡΑΦΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ:
Λεωφόρος Καρέα 105, 162 33 Καρέας
Τηλ. & Fax: 210 7654 555 - 693 9455 617

Συγκοτή:
Δ.Σ. Συλλόγου

Υπεύθυνος προς το Νοέμβριο:
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΜΠΑΚΑΡΕΖΟΣ

Εμβολιαστικό Εσωτερικό - Εξωτερικό
ΚΑΛΜΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ:
0008949756-7
BIC: GPS

ABOPITI

Γράφει ο Παπαστικέλας Μπακαρέζος
η φηλή κυρτή φιγούρα του Μακρυ-
μέ αργό βήμα, απηνή προσωπιλή σπιτι-
ατο κτήμα του, η καπέφυνη του, το

Eik. 1. Hj nepruzi. Makrofotografija.

Τα κάτια δεξιά πίσω, φαίνεται η απολιθώση Μακρομάνη

Ο Μακρυγιάννη, υπάντια βγαίνει από τα σπίτι του. Το σώμα του είναι καταφεβδήμενο από τα τραύματα που έχει. Το σημαντικότερο δύος είναι ότι η φυσή του έχει αδειάσει, είναι κουρασμένη. Ο Μακρυγιάννης στρέφεται στα θεά. Σήμερα θέλει ν' αρχίσει το γράφιμο. Κάθεται και πάνω κανταλοφιδρό και χαρτί. Αρχίζει: «... απημειώνει την ομαρτωλός σας θάματα αξιωθηκα να ιδω εις τον ύπνο μου και όση ευεργεσία είδα εγώ και όλη μου η φραμήλια και όσα μου είπαν άλλοι. Και εις τον κιντυνό της πατέριδας και θρησκείας, από την κακιά μας και διδόνοια μας και ιδιοτύλεια μας κιντυνεύαμε ντ χαμπιώνεν. πάντοτε ήταν το χέρι του θεού και της βασιλείας του και μας έσπασε εις αλούς τους, κιντύνων». Εγραψε με ένταση και εδώ σταμάτησε. Του ρήθη σα ζάλη και το ρωμάδι του πέταξε στα περασμένα. Μπροστά του ήρθε η εικόνα του ξεχρόμενου τόπου της πατέρικης της ηλικίας. Το Αβορίτ. Η πρώτη εικόνα που έρχεται στα: του πατέρικου του.

Εικ. 2. Πλήνια ευεμφάνεται την αριθμό του Μακρυγιάννη
βούτη στην οποία πέθανε.

Μένει ακίνητος και θυμάται το αλώνι στην ανατολική πλευρά του απτιού στο άνοιξ του ορόφου. Μπροστά στο απτή βλέπει τη μεγάλη καρυδιά. Είναι παράξενο. Η πυάνηση του Μακρυγιάννη εσβήσε στο Αβορίτι και στο Κρακούλειο. Έμεινε στην οικογένεια Κούτουλα που αγάρασε τα χώραφια του Μακρυγιάννη σε δύναστο χρόνο. Έμεινε η ανάμνηση της καρυδιάς. Η «ύβαλα τη Μακρυγιάννη». Ταυτάλες είναι τα μεγάλα απημαδικά καρυδιά. Ο Μακρυγιάννης έχειστηκε.. η καρυδιά του όχι. Είναι πιο τα παράδοξα της ιστορίας. Ο Βλαχογιάννης γράψει „...της καρυδιάς του Μακρυγιάννη, ουτα γνωστής παρά τοις Διωρειαί, φυσιεύεται δε-έπι και σήμεραν [γύρω στο 1900] προ της ήπατρικής ερήμου κατοικίας του σειμινήσαν. Στατήγαν. . . Μπαίνε μέσα. Οπως όλα τα απτία της εποχής έχει ζώλινα πάτιμα με ένα πετρινό κομμάτι στη μέση που ανάβουν τη φωτιά. Ο καπνός εφεύρε από τις πλίκες της ακελείας. Τα άλλα έπιπλα ελάχιστα. Ο ασφράς, το χαμηλό τραπέζι κι ένα αμπάρι για τα γεννημάτα, δια τρεις τάλαροι, τα γέτεζεδια και κάποια άλλα σακούλια κρεμασμένα στους τοίχους. Εδώ σταμάτησε λίγο με κλειστά μάτια και όλα έγιναν αγνό.

Εικ. 3. Επί τη στροφή του αντηλίου του Μεσογειακού όπλου είναι σημειω-

Ο Μακρυγιάννης μας δίνει ελάχιστα στοιχεία για τα παιδικά του χρόνια. Ιώνις, και ηθικήμενα. Στα απορνημονεύματά του γράφει ότι γεννήθηκε στο Αθωρίτι. Το Αθωρίτι είναι σε μια σχετικά ομαλή νοτιοανατολική πλευρά του βουνού Άγιος Νικόλαος, στα νοτιοδυτικά του χωριού Κροκούλειο. Κάτιν σε βάθη τριακοπών περίπου μέτρων βρίσκεται τη η κοίτη του Μόρνου. Παλιότερα πριν

γίνει το φράγμα ακουγόταν από Αθορίτη η βαζούρα της ροής του νερού. Είναι, για τα μέτρα της περιοχής, παραγωγικό γιατί πατίζεται από το νερό της Αθορτόβραυσης. Το νερό βγαίνει στην καρυκή των Αθορίτου σ' ένα τόπο με χλιδοχρόνα πλατάνια. Διατρίπτια απ' αυτά έχουν περιφέρεια κορμού περίπου δεκα μέτρων. Ήταν γέρικα ακόμη και επηνεπαχή του Μακρυγιάννη. Το νερό είναι αρκετό. Παλιότερα υπήρχαν ερείπια κοινωνικής στέρνωσης ποτισμού, μάλλον από την εποχή της Τουρκοκρατίας. Όλα αυτά χάθηκαν όταν κάποιοι κοινωνικοί άρχοντες του χώρου πέρασαν έναν αγρυπνικό δρόμο στη μέση του τοπίου.

Οι γονείς του ήταν φτωχοί, και η μάνα του τον γέννησε μια μέρες που είχε πάει πιο λόγγο για δύλια. Τε ήταν άλλο σχέδιο αυτοβιογραφίας, που βρίσκεται στα σύγγραφα του, αναφέρει πάλι ότι το χωριό του είναι το Αθορίτι. Εδώ δεν λέει ότι ήταν φτωχός, το αντίθετο, λέει ότι το χωριό ήταν ιδιοκτησία των. Η μάνα του είχε πάει «ντα μαζέμπιρι καλαπάποκιες ... με γεννήσεις εκεί και μα τύλξει με τις καλαπάποκιες και με πήγε εις το σπίτι». Η νεοτερηγέρευμα αποδίδει τον κάπως δραματικό τρόπο γεννήσεις, όπως

A black and white photograph of a large, ancient tree with a thick trunk and many gnarled branches, standing on a rocky outcrop. The background shows a hilly landscape under a cloudy sky.

Fig. 4. Heterotrophic respiration

Fig. 5. The Venerable Paul Thoreau

Σημειώσεις για την απόδοση της πρωτοβουλίας της Μεγάλης

και τη συνακόλουθη πλειαρχία. Η διάθεση του γιοφυρίου έγινε οπωρόδηματε μέχτα. Φτιάχνεται θα ‘κανε κριό κι ο ακόπος θα το ‘χε ρίξει στον υπνο. Συνηθίσαμενο πρόγυμα τότε, μα και μοινώται οι ακόποι θα ‘βγαλον τα τοαρούχια τους και πέρασαν χωρίς να τους πάρουν είδηση. Ο Μακρυγιάννης αναφέρει εδώ ότι υπήρξε πρόβλημα. Επιεδή ήταν βρέφος αποφάσισαν να τον εγκαταλείψουν από δάσος και να περάσουν οι υπόλοιποι. Και αυτό έκαναν. Η μάνια του άμως μετανίστει κι εξειλίκε τους, άλλους μπροστά. Αυτή πέρασε με το παιδί μετά. Στα απολημνύμανείσατά του γράφει: «...η μητέρα μου και ο θεός μας εσώσε...». Έτο σχέδιο αυτοβιογραφίας γράφεις» —αποφάσισαν όλοι οι συγγενεῖς να μη πετάξουν γιατί ήμουν μικρός και έκλαιγα. Άυτό διό το εξέχτηκε η μητέρα μου... Υστέρα μ' έβαλε στο βιζί εμύνα και επέρασε κι εκείνη με τ' εμένα». Μετά το Λιδωρικό φαίνεται ότι δεν υπήρχε πρόβλημα. Η δικαιοδοσία του Αδή Παρρά ελείωνε τελικά είρτασκαν στη Λειβαδιά. Κατέζαμπασης εκεί για μερικές δεκαετίες πριν το 1821, ήταν ο Ιωάννης Στάμου Χονδροδήμος ή Λογοθέτης. Ήταν πανίσχυρος και η Λειβαδιά, κατά καλούσ

τρόπο, μια δύση ευνομίας την περίοδο εκείνη.
Ιώς η φήμη αυτή να είχε φτάσει μέχρι τα Αθαρίτι και αυτος
ήταν ένας από τους λόγιους που η οικογένεια αποφάσισε να
διαφύγει στη Λειβαδία. «Όπως φαίνεται και από τα λόγια του
Μακρυγιάννη τα πράγματα ήταν δύνατος έτος...», και πήγαμε
εις Λειβαδία και μαζί περιποιήθηκαν ως φιλόνθρωποι αρχοντες,
έκει κάμποσον καφράν, όσο που πιστήκαμεν κακοκαμάρεν εκεί
οπιτια, υποστατικά...». Στο σχέδιο αυτοβιογραφίας «...πήγαμε

στη Λευβαδία με τους φιλανθρωπούς ύπαρχοντας. Μας έδωσαν τα μέσα και καμαρέ σπιτί εκεί και άλλα υποστητικά και ζωντανά...». Ήδη μπαίνει το ερώτημα: Πόσο χρονών ήταν ο Μακρυγιάννης όταν έφυγε από το Αβορίτι. Η σύνθεση και πίθανη έρμηνεία των στοιχείων δειχνεί ότι ήταν περίπου επτά έτην, όταν, κατό πάσα πιθανότητα, ακοτάθηκε ο πατέρας του, κατό πάσα πιθανότητα πάλι, από διάρκεια του καταπρεμμού των κλεφτών από τον Άλι ποσά. Άλλωστε τό ομαλόγει ξέμεσα και ο ίδιος, όταν συναρφέρεται στα περδικόπλα. Ένα βρέφος δεν μπορεί να επικοινωνεί και να κάνει μετανοίες για να του δίνουν

*Εικ. 6. Ο λαϊκος Λαγοσθήνης
Κοτζόριτσους της Αιγαίου.*

BIBLIOGRAFIA

REFERENCES

България | Македония | Албания | Сербия

Στρατηγού Μακρυμάνη, σύρραγα και απόρριψη του Ελληνικού Έθνους. Εκδόσεις Αθηνών

Μεγάλη Ελληνική Εγκυδοττούσα, Έκδόσεις Πυρετός

Πραφορικές Παραδόσεις του Κρατικού Εργού

ΠΩΣ ΝΑ ΦΤΙΑΞΕΤΕ ΕΝΑ ΠΙΠΙΡΙΝΙ

Εικ. 1

Εικ. 2

Εικ. 3

Εικ. 4

Εικ. 5

Εικ. 6

Εικ. 7

Το πιπρίνι είναι μια ξύλινη αφρίχτρα συνήθως από καρυδιά. Κατασκευάζεται την άνοιξη που λογω των χρωμάτων βγαίνει ευκόλα η φλούδα. Ήα να φτιάξουμε το πιπρίνι.

(Εικ. 1) Κοβζουμε ένα κλαδί καρύδιας διαμέτρου περίπου εναμισιά πόντου. Ακομά το κλαδί πρέπει να έχει και καθαρό μέρος χωρίς κούπους σε μήκος περίπου επτά πόντων και άνω.

(Εικ. 2) Σκαλίζουμε με το σουγιό τη μία άκρη του κλαδιού γηρυκλικά όπως φαίνεται στη φωτογραφία.

(Εικ. 3) Κάνουμε αποπάνω μια όλη γυκτή όπως φαίνεται στη φωτογραφία. Το βαθός της γυκτής αυτής πρέπει να είναι λίγο παραμέσα από τη φλούδα για να αφήσει σημάδι στο ξύλο.

(Εικ. 4) Χαρδάζουμε κυκλικά το φλοιό βαθιά μέχρι μέσα στο βάθος του ξύλου.

(Εικ. 5) Χτυπάμε το φλοιό με τη λαβή του μαχαιριού και του γράψουμε προς τα εξω.

(Εικ. 6) Σκαλίζουμε μέσα το ξύλο όπως φαίνεται στη φωτογραφία.

(Εικ. 7) Βρέχουμε λίγα το ξύλο, βάζουμε το φλυτζάνι πάλι στο ξύλο και αρχίζουμε να πιουράμε.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ III

Τη φορά αυτή το περιεργό συμβαν ήταν μικρό. Στο λιβαδί όπως μπαίνεις μέσα στο δεξιό τοίχο υπάρχουν στη σειρά τέσσερα ηλεκτρικά ιριώτα τύπου «χελώνας». Καποιοι ή κάποιοι ή κάποιες, έκριψαν το πλαστικό πλέγμα και έβγαλαν τα γυάλινα καπάκια και τους λαμπτήρες. Διν χρησίζεται σχολιασμό η ενέργεια αυτή. Άπλυς την αναφέροιμε για ενημέρωση των μελών μας.

ΤΟ ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΜΑΣ

Εχει καθερισθεί πως να γίνεται δύο φορές το χρόνο μάδωση χωριανών γύρω από ένα τραπέζι. Μια φορά το Δεκέμβρη και μια φορά μάρτις την άνοιξη. Φέτος το ανοιξιάτικο τραπέζι ήγινε στις 9 Απριλίου στα μαγαζί της Βιολέτας. Συμμετείχαν τριάντα περίπου χωριανοί, πε δύο δασικοί λόγω προβλήματος χώρων.

Τα κύρια φρυγτά ήταν σουτζές με σπανάκι για τους νηστεύοντες και κοτόπουλο απήθος κοντοσούβλι για τους μη. Συνοδεύονταν από σαλάτες κουνουπιδί και υπομάτα καβύν και από λουκάνικα. Είχαν πολλά άλλα προσφορές των συμμετεχόντων. Στα φρυγτά είχαμε προσφορές. Η Αθανασία Γιαννακοπούλου μηγείρεψε τις συνήπειες με το σπανάκι. Η Μαρία Ρίζου πρόσφερε πίτα, πατάτες φούρνου και μαγιεύρεματα. Ο Βαγγέλης έφησε το κοντοσούβλι με το κοτόπουλο.

Ηταν κάτι καινούργιο στα μαγιεύρεματα του χώρου. Εγίνε ομως δεκτά με ενθουσιασμό ως αδιοπρόσεκτη παραλλαγή του παραδοσιακού κοντοσούβλιου. Είχαμε στο τέλος, και γιακά όλα προσφορές. Η Βιαλέττα ξεπιάζει χαλβά, η Γιώτα Παπανδρέου πάστα φλάρα, και η Ελένη Κρίτσα μουσταλευριά. Το μέλας του Δ.Σ. Κωστας Αυγερόπουλος πρόσφερε το κρασί. Ο Ιωάννης Παγώνης πρόσφερε κι αυτός το κρασί. Ήταν είχαμε δύο ειδών κρασί.

Ακομά είχαμε χρηματικές προσφορές για την αγορά των τροφίμων. Εδώ πρόσφεραν: Οι Β. και Π. Ζωγράφος, Γ. Καλμαντή, Ι. Χαβάτζα, Ι. Αθανασόπουλος, Γ. Μπακαρέζου και ένας συναντήμαρτς. Άκομα είχαμε και προσφορά του καταστήματος της Βιολέτας που μας χρήσει ελάχιστα κόστος για τις υπηρεσίες του μαγαζίου.

Το Δ.Σ. των Συλλόγου τους ευχαριστεί όλους. Είναι νομίζουμε θετικό και εντός των σκοπών του Συλλόγου να μαζεύομαστε σι χωριανοί, όσοι έχουν απομείνει και όσοι δεν είναι μαλαμένοι μεταξύ τους, γύρω από ένα τραπέζι για δύο τρεις, ώρες, συναναστροφής. Είναι νομίζουμε, ακόμα πιο σημαντικό ότι τα τραπέζια αυτά γίνονται με γενναία συμμετοχή των ίδιων των χωριανών και μελών του Συλλόγου.

Εικ. 2. Η θέση από τη μέση μεριά

Εικ. 3. Η θέση από την άλλη μεριά

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο προτείνει να μην έχουμε και τα οικονομικά του Συλλόγου μας ίδιως φέτος που έχουμε τα Μεγάλα Μακρυγιάννεια και κατά συνέπεια και τα μεγάλα έξοδα. Λιαστερχείς ο Σύλλογος έχει και πολλά πάγια έξοδα (εφημερίδα, λογαριασμοί στέγης) που συμπλουνται σε αρκετές χιλιάδες ευρώ ετησίως. Εξακολουθεί διατυχείς να υπαρχει ο ανταγωνιστής μας ο διάδοχος του Στρός-Καν αλλά παρακαλούμε να γίνει προσπάθεια ώστε να μη τα πάρει όλα και να μείνει και κάτι για το Σύλλογο μας. Για το σκοπό αυτό ο ταμίας μας Επωργίας Καλμαντής θα περιμένει, όπως κάθε χρόνο, απ' κάτι απ' το πλάνα στη πλειστηριασμένη της ώρες από δέκα το πρώι μέχρι τις μία το μεσημέρι, καθημερινά με τη ταστα και τα μπλοκάκια του. Ευχαριστούμε για τη βούθησά σας προκαταβολικά.

Η εισφορά μέλους είναι είκοσι συρώ και η συνδρομή εφημερίδας άλλα είκοσι. Αν θέλετε να δώσετε και παραπάνω δεν έχουμε αντίρρηση. Εδώ παρακαλούμε πάλι, για κάθε πληρωμή που έχει σχέση με το Σύλλογο να ζητάτε και να πιείτετε απόδειξη ακόμη και αν δεν ους χρειάζεται. Ετοι μας βοηθάτε να ελέγχουμε σωστά τα οικονομικά μας.

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Το πρόβλημα της συγκοινωνίας που χρονικά αποτέλει τη διάρκη της, γενερά προκαταβολής της αυτοδιοίκησης στα χωριά μας εξακολουθεί να υπάρχει. Ελπίζουμε ότι πριν τον επόμενο χειμώνα θα έχει βρεθεί κάποια λύση.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΑ 80m² ΕΝΤΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΣΤΟΥ ΖΩΡΙΑΝΟΥ ΣΕ ΟΙΚΟΠΕΔΟ 500m².

Επίσης, οικόπεδο 2 στρεμμάτων.
Τηλ. 210 5610 285, 6944 615 889

Φέτος, τα καλοκαίρι κάνετε τις διάκοπες σας στο χωριό. Ετοι βοηθάτε τα καταστήματα του χωριού μας αλλά και το Σύλλογο στη διεξαγωγή των Μεγάλων Μακρυγιαννείων 2011,

ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΜΕΙΝΕΤΕ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΒΑΡΔΟΥΣΙΩΝ

ΚΡΟΚΥΛΕΙΟ

«Ξενώνας Κροκύλειο» Είναι δημοτική επιχείρηση, λειτουργεί όλο τον χρόνο, σαν ξενοδοχείο και εστιατόριο. Τηλ.: 22660 41500

«Παράδεισος» Επιπλωμένα διαμερίσματα, λειτουργεί όλο τον χρόνο, σαν ξενοδοχείο και εστιατόριο. Υπεύθυνος: Γιώργος Ράπτης, 22660 41451, 6944 596 261

«Βιολέττα» Μικρό μάρκετ και πρόχειρο φαγητό, όλο το χρόνο, 22660 41205

«Καταφύγιο Κροκύλειου» Βρίσκεται στα Βαρδουσιά, θέση Παναγία, σε υψόμετρο 1250 μ., και είναι ιδιοκτησία του Συλλόγου Κροκυλιώτων «Ο ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ».

Πα πληροφορίες και κρατήσεις: katafygio@krokilio-makrygiannis.gr, τηλ. 6977 599627

ΠΕΝΤΑΓΙΟ

«Κοινωνικός Ξενώνας» τηλ. 22660 41244

«Το Αρχοντικό του Ξενοφώντα» Ανοικοινισμένο πρόσωπα, λειτουργεί σαν ξενοδοχείο. Υπεύθυνος: Ξενοφώντας Τσώρης, 6974 868 030, 22660 52219, 210 6140 861

«Εν Πενταγοίς» Παραδοσιακός Ξενώνας, Αποστόλης Τίαν, Ασπριάκης 22660 52340, 6973 213 010

ΚΟΥΠΑΚΙ

«Κοινωνικός Ξενώνας» Λειτουργεί σαν ξενοδοχείο και εστιατόριο. Υπεύθυνος: Γιώ